

Warszawa, dnia 4 kwietnia 2005 r.

RPO/499541/05A/11/8.1

INFORMACJA

o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym w Bielsku – Białej (wyciąg).

1. Wprowadzenie

W celu ustalenia stanu poszanowania praw osób pozbawionych wolności do Aresztu Śledczego w Bielsku - Białej, zwanego dalej Aresztem, udali się pracownicy Zespołu Prawa Karnego Wykonawczego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich.

W dniach 14 - 15 marca br. dokonali oni następujących czynności:

- wysłuchali informacji dyrektora Aresztu o funkcjonowaniu i jego problemach,
- obejrzelili teren i pomieszczenia Aresztu, w tym: znaczną część cel we wszystkich oddziałach mieszkalnych, świetlicę, pomieszczenie radiowęzła, bibliotekę, pomieszczenia ambulatorium i izby chorych, kuchnię, pralnię, łaźnię, sale widzeń, tereny do odbywania spaceru, kantynę i bufet, celę zabezpieczającą oraz celę do wykonywania kary dyscyplinarnej umieszczenia w celi izolacyjnej,
- za pomocą specjalnie przygotowanego w tym celu kwestionariusza przeprowadzili rozmowy w cztery osoby z 25 losowo dobranymi osobami pozbawionymi wolności, ukierunkowane na poszanowanie ich podstawowych praw oraz przyjęli trzy skargi od osadzonych.

Na koniec pobytu ustalenia poczynione w trakcie powyższych czynności zostały przedstawione kierownictwu Aresztu.

2. Ogólna charakterystyka Aresztu

Areszt Śledczy w Bielsku - Białej powstał około 1900 roku. Jest usytuowany w centrum miasta w bezpośrednim sąsiedztwie trzech szkół oraz biblioteki miejskiej.

Areszt zajmuje teren około 3460 m². Na tym obszarze rozmieszczone są trzy budynki: administracyjny, ochronny oraz mieszkalny.

Budynki: ochronny i administracyjny pochodzą z początku lat 60-tych. W tym okresie dokonano rozbudowy pawilonu mieszkalnego w wyniku czego uzyskano dodatkowe pomieszczenia. Na parterze zlokalizowano kuchnię więzienną na pierwszym i drugim piętrze dyżurkę oddziałowego i cele mieszkalne. W 1987 roku wykonano nadbudowę, o jedną kondygnację, budynku administracyjnego przeznaczając ją na pomieszczenia biurowe. W wyniku rozbudowy uzyskano powierzchnię na garaż i remizę strażacką. W ostatnim okresie udało się dzięki środkom przekazanych Aresztowi przez szkołę zmodernizować główny wjazd do Aresztu oraz wybudować mur.

Poważnym mankamentem utrudniającym prawidłowe funkcjonowanie Aresztu jest utrzymujące się od dłuższego czasu znaczne przeludnienie. Pojemność Aresztu ustalono bowiem na 175 miejsc. W dniu 14.03.2005 r. ewidencyjna i rzeczywista liczba osadzonych w Areszcie wynosiła odpowiednio 240 i 238 osadzonych w tym: skazanych 75, ukaranych 1, tymczasowo aresztowanych 164.

Areszt ze względu na znaczne wyeksploatowanie wymaga podjęcia pilnych prac remontowych. Zatrważający jest zwłaszcza stan instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz zły stan pokrycia dachowego budynku mieszkalnego. Na zły stan Aresztu zwrócił uwagę Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku - Białej. W decyzji z dnia 01.03.2004 r. nakazał:

- doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego instalację kanalizacyjną w budynku Aresztu w terminie do 30.11.2004 r.,
- doprowadzić do właściwego stanu technicznego ściany i sufity w celach i ciągach komunikacyjnych w terminie do 30.07.2004 r.,
- zapewnić właściwą wentylację w celach w terminie do 30.07.2004 r.,
- zapewnić należyty stan sanitarny umywalk w celach w terminie do 30.07.2004 r.

W dniu kontroli pracowników BRPO żaden z nakazów Powiatowego Inspektora Sanitarnego nie został wykonany z powodu braku środków finansowych na ten cel. Uzyskano wprawdzie prolongatę terminów realizacji poleceń do dnia 31.12.2005 r., lecz przyznane dotychczas Aresztowi środki finansowe nie gwarantują wykonania wymienionych prac jeszcze w 2005 r. Należy przy tym stwierdzić, że już w Informacji o czynnościach, które z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich zostały przeprowadzone w Areszcie Śledczym w Bielsku - Białej w dniu 24 i 25 sierpnia 1995 r., wskazywano na pilną potrzebę przeprowadzenia prac remontowych.

Ustalony przez dyrektora porządek wewnętrzny właściwie reguluje organizację życia w Areszcie.

3. Warunki bytowe.

3

Liczba cel w Areszcie według normy 3 m² wynosi 35 w tym:

- cel trzyosobowych = 16, w tym izba chorych 1,
- cel pięcioosobowych = 9,
- cel ośmioosobowych = 10.

Liczba cel mieszkalnych według normy 4 m²:

- cel dwuosobowych = 2, w tym: dla niebezpiecznych 1,
- izba chorych 1.

W Areszcie cele są wyposażone w podstawowy sprzęt kwaterunkowy. Stan sprzętu kwaterunkowego należy ocenić jako dobry. Cele są skanalizowane. Doprowadzona jest do nich zimna woda. Kącki sanitarne w małych celach są częściowo zabudowane, natomiast w dużych celach zabudowa kącków sanitarnych jest pełna. Stan wielu cel należy uznać jako zły. Na ścianach i sufitach widoczne są duże plamy spowodowane zagrzybieniem. Samo malowanie cel, zdaniem Dyrektora Aresztu nie daje, z powodu częstych awarii kanalizacji oraz braku wentylacji grawitacyjnej w celach.

W okresie letnim temperatura w celach mieszkalnych na trzecim piętrze jest znacznie podniesiona ze względu na stropodach. Wietrzenie cel odbywa się w zimie i w lecie poprzez otwarcie okien oraz dodatkowo w okresie letnim, przy panujących wysokich temperaturach, otwiera się podczas nieobecności osadzonych drzwi do cel.

Okna w celach zapewniają dopływ światła naturalnego umożliwiając (przy dobrych warunkach atmosferycznych) czytanie. Nie budzi zastrzeżeń natężenie światła sztucznego (oświetlenie jarzeniowe) pod warunkiem, że jest sprawne. W wielu celach osadzeni sami zniszczyli instalację elektryczną doprowadzającą prąd do oświetlenia. Stwierdzono również przypadki przepalonych jarzeniówek.

Stan stolarki okiennej jest zły. Administracja Aresztu podjęła działania zmierzające do wymiany okien w celach mieszkalnych. Obecnie zakupiono stolarkę okienną na jeden oddział. Areszt nie posiada jednak środków finansowych na wymianę okien we wszystkich celach mieszkalnych. Dość dobry jest stan koców i pościeli, gorszy natomiast ręczników i ścierek.

W celach znajdują się elektryczne gniazda wtykowe. Osadzeni mogą bez przeszkód korzystać z grzałek, zaś z własnych odbiorników radiowych i telewizyjnych za zgodą dyrektora Aresztu. Wyposażenie cel stanowią także gniazda antenowe telewizji kablowej.

Zakład przekazuje pranie do innej jednostki penitencjarnej.

Skazani mają prawo posiadać w celi, zgodnie z uregulowaniami w porządku wewnętrznym, dres przez cały rok, zimą dodatkowo mogą posiadać sweter. Tymczasowo aresztowani przeważnie korzystają z własnej odzieży.

Spośród 25 osób, z którymi rozmawiano, 7 (28 %) uznało warunki bytowe jako dobre lub dość dobre, 8 (32 %) jako znośne, 9 (36 %) jako raczej złe i złe. Jedna osoba nie miała na ten temat zdania. Zgłoszone uwagi dotyczyły: przeludnienia Aresztu (zgłosiło 19 osadzonych), dopływu do celi tylko zimnej wody (8 osadzonych), nie w pełni zabudowanych kąpeków sanitarnych (2 osadzonych), nieszczelnych okien (5 osadzonych), braku wentylacji w celi oraz złego stanu sprzętu kwaterunkowego (3 osadzonych), odpadającej farby ze ścian i sufitów (4), śladów zagrzybienia na ścianach i sufitach cel (5).

W Areszcie funkcjonuje łaźnia centralna usytuowana w piwnicy pod obiektem mieszkalnym. Dysponuje ona 15 wyodrębnionymi stanowiskami (brodzik + natrysk). Pomieszczenia łaźni wyłożone są jasną glazurą i terakotą. Stan wszystkich pomieszczeń łaźni należy uznać za dobry.

Spośród 25 osób objętych rozmowami, 10 osób (40 %) warunki do kąpieli w łaźni oraz mycia w celi oceniło jako dobre lub dość dobre, za znośne uznało je 6 (24 %) osób, 9 (36 %) osób warunki do mycia i kąpieli oceniło jako raczej złe i złe.

Zgłaszane uwagi dotyczyły: niewystarczającej ilości środków do utrzymania higieny osobistej (jedna uwaga), zbyt rzadkiego korzystania z możliwości kąpieli w łaźni (7 uwag) oraz zbyt krótkiego czasu przeznaczonego na umycie się (2 uwagi).

Skazani przebywający w Areszcie mogą realizować spacer codziennie na podstawie opracowanego grafiku, w godzinach 7.00 do 16.00. Spacer odbywa się na dwóch placach spacerowych. W czasie spaceru nie ma możliwości uprawiania sportu na powietrzu (zbyt małe powierzchnie placów spacerowych). Zajęcia z zakresu kultury fizycznej i sportu odbywają się w świetlicy znajdującej się na drugim piętrze. Polegają one na grze w tenisa stołowego i udziale w rozgrywkach szachowych.

Spośród 25 ankietowanych, 12 (48 %) z nich, oceniło sytuację w tym zakresie jako dobrą i raczej dobrą jako znośną oceniło ją 6 (24 %) ankietowanych, 3 ankietowanych (12 %) oceniło tą sytuację jako raczej złą i złą. Czterech ankietowanych (16 %) nie miało zdania na ten temat. Uwagi osadzonych dotyczyły głównie zbyt małych, ich zdaniem, placów spacerowych (zgłosiło je 8 ankietowanych).

4. Korespondencja i widzenia

W ramach podtrzymywania kontaktów z rodziną i światem zewnętrznym w Areszcie umożliwiono osadzonym odbywanie widzeń z osobami bliskimi w następujących dniach: środa i piątek odbywają się widzenia dla tymczasowo aresztowanych, zaś widzenia dla skazanych i ukaranych odbywają się w każdą niedzielę. Spotkania te odbywają się w 4 pomieszczeniach, ulokowanych na parterze budynku mieszkalnego. Wszystkie pomieszczenia są po świeżo przeprowadzonym remoncie. Ich wygląd i funkcjonalność nie budzi zastrzeżeń.

Podczas widzeń osadzeni mogą korzystać z poczęstunku zakupionego w kantynie przez osoby odwiedzające. Artykuły żywnościowe i tytoniowe mogą być zabierane przez osadzonych po widzeniu do cel.

Spośród 25 ankietowanych 21 utrzymuje kontakt z rodziną lub innymi osobami za pośrednictwem widzeń. Siedemnaście osób (80,9 %) oceniło sytuację w tym względzie jako dobrą i raczej dobrą jako znośną oceniła ją jedna osoba, dwie osoby (9,5 %) oceniły warunki odbywania widzeń jako raczej złe i złe. Jedna osoba nie miała zdania na ten temat. Pomimo generalnie dobrej oceny ankietowani zgłaszali szereg uwag i wniosków co do sposobu udzielania widzeń. Dotyczyły one głównie: zbyt długiego czasu oczekiwania rodzin na wejście na widzenie, zbyt małych pomieszczeń w stosunku do liczby osób wpuszczanych na widzenie, udzielania widzeń skazanym tylko w niedzielę. Skazani zgłaszali problemy związane z przekazaniem sprzętu TV i radiowego, ponieważ podczas widzeń z rodzinami w niedziele takich czynności nie można zrealizować. To powoduje, że rodziny skazanych muszą ponownie przyjechać do Aresztu w dni powszednie.

Korespondencję prowadziło 22 ankietowanych. Spośród nich, 12 ankietowanych nie zgłosiło żadnych uwag dotyczących postępowania z ich korespondencją. Natomiast 10 ankietowanych zgłosiło następujące uwagi dotyczące: opóźnień w dotarciu korespondencji do adresata (ponad dwa tygodnie) - 5, okresowego braku znaczków na listy w kantynie więziennej - 4, cenzurowania listów przez wychowawcę 1 (skazany), obowiązku przekazywania listów do wysłania w otwartych kopertach -1.

5. Wyżywienie

Kuchnia z niezbędnym zapleczem znajduje się na parterze budynku mieszkalnego. Stan pomieszczeń kuchni należy uznać jako dość dobry. W najbliższym czasie odbędzie się w kuchni wymiana zużytej stolarki okiennej na nową. Problemem jest zbyt mała liczba pomieszczeń kuchni i zaplecza.

W dniu wizytacji kuchnia przygotowała wyżywienie dietetyczne dla 22 osadzonych.

Zdaniem 13 osób (52 %) wyżywienie jest dobre lub dość dobre. Za znośne uznało je 8 (32 %) osób, zaś za raczej złe i złe 4 (16 %).

Zgłoszone uwagi (sformułowało je 14 spośród 25 ankietowanych) dotyczyły nieurozmaicenia posiłków i cyklicznego powtarzania tych samych dań (4), zbyt małych porcji (8), nie zawsze zadowalających walorów smakowych potraw (4). Twierdzono przy tym, że osadzeni wydający posiłki za papierosy dają większe porcje jedzenia.

Spośród 25 osób, z którymi rozmawiano, aż 17 (68 %) ze względu na brak środków finansowych nie dokonywało zakupów w kantynie. Zdaniem sześciu z pozostałych 8 osób, zaopatrzenie kantyny i obowiązujące tam ceny nie budzą zastrzeżeń. Jedna osoba ankietowana nie miała zdania, także jedna oceniła możliwości zakupów na wypiskę jako złe - nie przedstawiając przy tym powodów takiej oceny.

Zgłaszano uwagi dotyczące nie wydawania przez sprzedawcę paragonów fiskalnych oraz zbyt wysokich cen niektórych artykułów w kantynie.

Paczki otrzymywało 16 spośród 25 ankietowanych osadzonych. Jedenastu z nich (68,7 %) nie miało żadnych uwag dotyczących możliwości otrzymywania paczek. Zaś 5 (31,3 %) zgłosiło zastrzeżenia dotyczące: możliwości przesyłania w paczkach tylko słodczy - 3, zakazu przesyłania w paczkach domowego jedzenia - 2, oraz nazbyt szczegółowych kontroli ich zawartości, co powodowało niszczenie przesłanych artykułów -2.

6. Świadczenia zdrowotne

Opiekę medyczną sprawują lekarze zatrudnieni na etatach cywilnych:

- kierownik ambulatorium (lekarz specjalista chorób wewnętrznych) - 0.6 etatu;
- lekarz stomatolog - 0,25 etatu;
- lekarz dermatolog - 0,40 etatu;
- lekarz psychiatra - 0,25 etatu;
- lekarz chirurg - 0,5 etatu.

Średni personel medyczny stanowią dwie pielęgniarki funkcjonariuszki Służby Więziennej. Zapewniają opiekę 7.00-18.00 oprócz sobót i niedziel. Poporcjowane leki wydaje wówczas funkcjonariusz oddziałowy.

Dział Służby Zdrowia w Areszcie zajmuje dwa pomieszczenia. Wyodrębniono w nich: gabinet zabiegowy, gabinet przyjęć lekarskich, gabinet stomatologiczny.

W Areszcie funkcjonuje jedna cela izby chorych, w której obecnie przebywa czterech osadzonych.

Zaopatrzenie w leki odbywa się przez aptekę przy Zakładzie Karnym w Cieszynie. Z informacji uzyskanych od pracowników Służby Zdrowia wynika, że zachowana jest ciągłość dostaw leków i środków opatrunkowych w wystarczającej ilości.

Uzupełnienie medyczne w zakresie badań specjalistycznych i diagnostycznych dla skazanych przebywających w Areszcie stanowią świadczenia medyczne wykonywane w publicznej służbie zdrowia. W 2004 r. wykonano takich konsultacji 153 oraz 784 RTG płuc i 345 badania analityczne.

Spośród 25 ankietowanych, z opieki lekarskiej w Areszcie korzystało 19 osób. Z tej grupy 3 osoby (15,8 %) oceniły opiekę jako dobrą i dość dobrą 16 (84,2 %) jako raczej złą i złą.

Zastrzeżenia rozmówców dotyczyły: zbywania przez personel medyczny problemów zdrowotnych zgłaszanych przez osadzonych (zgłosiło 8 osadzonych), lekceważącego i aroganckiego zachowania lekarza (jedna osoba), braku stosownych leków oraz podawania na wszystkie schorzenia tylko leków przeciwbólowych (3 osadzonych), problemów z dostaniem się do lekarza specjalisty (jeden osadzony).

Nie kierowano natomiast żadnych uwag pod adresem lekarza stomatologa.

7. Traktowanie osób pozbawionych wolności

Spośród 25 osób, z którymi rozmawiano, 20 (80 %) uznało traktowanie ich przez funkcjonariuszy za dobre i dość dobre, 4 (16 %) oceniło je jako znośne. Nie miała zdania na ten temat jedna osoba (4 %). Żadna z osób ankietowanych nie zgłosiła zastrzeżeń do traktowania przez funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Decyzję o przyznaniu nagrody, ulgi oraz wymierzenia kary dyscyplinarnej podejmuje Dyrektor Aresztu.

Spośród osób, z którymi rozmawiano osiem było karanych dyscyplinarnie. Tylko

dwie z nich kwestionowały słuszność decyzji o ukaraniu. Najczęściej popełnionymi przekroczeniami były: podejmowanie niedozwolonych kontaktów, nieprzestrzeganie ustalonego porządku, niewłaściwy i arogancki stosunek do funkcjonariuszy i pracowników służby zdrowia, posiadanie narkotyków.

Na pytanie, czy wychowawca jest osobą kompetentną „tak” i „raczej tak” odpowiedziało 15 (60 %) osób, „raczej nie” i „nie” - 6 (24 %), zaś 4 (16 %) ankietowanych nie miało w tym względzie sprecyzowanego stanowiska.

Na pytanie, czy wychowawca jest osobą chętną do udzielania pomocy osadzonym, „tak” i „raczej tak”, odpowiedziało 14 (56 %) osób, „nie” i „raczej nie” 8 (32 %), 3 (12 %) nie potrafiły dokonać oceny. Osadzeni nie formułowali przy tym żadnych zarzutów dotyczących pracy wychowawców.

W dziale penitencjarnym zatrudnia się 6 osób, w tym kierownika, psychologa oraz 4 wychowawców. Pracownicy działu penitencjarnego legitymują się wykształceniem wyższym.

Liczebność grup wychowawczych kształtuje się średnio na poziomie 80 osadzonych przypadających na jednego wychowawcę, co należy uznać za sytuację złą (nie wliczono kierownika działu, psychologa oraz wychowawcy zajmującego się KO).

8. Stosowanie środków przymusu bezpośredniego.

Areszt dysponuje jedną celą zabezpieczającą. Stan jej wyposażenia technicznego można określić jako dobry. Zainstalowano w niej kamerę TV z możliwością podglądu i odsłuchu w pomieszczeniu dowódcy zmiany.

W bieżącym roku nie stosowano środków przymusu bezpośredniego. W 2004 r. czterokrotnie stosowano środki przymusu bezpośredniego, W 2 przypadkach decyzję podjął dyrektor Aresztu. Tylko w jednym przypadku czas zakończenia stosowania środka przymusu bezpośredniego przekraczał 24 godziny.

Powodem zastosowania środków przymusu bezpośredniego było: rażące nieposłuszeństwo (w 4 przypadkach), groźne zakłócenie spokoju i porządku (1), niszczenie mienia (1), zamach na zdrowie lub życie własne (1).

Stosowano w 4 przypadkach siłę fizyczną oraz założenie kajdan i prowadnic, umieszczenie w celi zabezpieczającej zastosowano w 3 przypadkach.

Analiza dokumentacji zastosowania środków przymusu bezpośredniego wykazała, że działania funkcjonariuszy były zgodne z obowiązującymi przepisami.

Liczba przypadków orzeczenia w 2004 r. kary dyscyplinarnej umieszczenia w celi izolacyjnej wynosiła 8, w bieżącym roku - do czasu pobytu w Areszcie pracowników BRPO - jeden. Niektóre z przyczyn stosowania tej kary to: ciężkie pobicie współosadzonego, znęcanie się nad współosadzonym, odmowa wykonania przemieszczenia do celi wskazanej przez administrację, odmowa przyjęcia posiłku, wulgarnie zachowaniem wobec funkcjonariuszy Służby Więziennej.

W ubiegłym roku odnotowano siedem samouszkodzeń. Trzech z nich dokonał ten sam osadzony. Dwukrotnie został on obciążony kosztami leczenia związanymi z samouszkodzeniem. W pozostałych przypadkach nie występowało o obciążenie sprawców kosztami ich leczenia - nie doznali oni poważniejszego uszczerbku na zdrowiu.

W 2004 r. miały miejsce w Areszcie 23 wypadki nadzwyczajne, w których brało udział 40 uczestników. Odnotowano przypadek znęcania się, 11 pobić, próbę samobójczą, 7 samouszkodzeń i 3 przypadki przemytu na teren jednostki przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych.

9. Zatrudnienie

Według stanu na dzień 14.03.2005 r. w Areszcie zatrudnionych odpłatnie było 24 osadzonych (5-ciu tymczasowo aresztowanych i 19-u skazanych). Łącznie wykorzystano 16,75 z 18 etatów przyznanych Aresztowi. Większość osadzonych jest zatrudniona na etatach cząstkowych. W Areszcie nie występuje zatrudnienie skazanych na rzecz kontrahentów zewnętrznych.

Nieliczni zatrudnieni, z którymi przeprowadzono rozmowy (dwóch), wnosili zastrzeżenia jedynie dotyczące zbyt niskich zarobków. Wielu niezatrudnionych, z którymi rozmawiano, wyrażało niezadowolenie z powodu braku pracy. Szczególnie problem ten podnosili skazani zobowiązani do różnego rodzaju świadczeń.

Zdaniem Dyrektora Aresztu istnieje możliwość zatrudnienia skazanych na zewnątrz Aresztu. Z powodu dużego przeludnienia oraz specyfiki jednostki (areszt śledczy) nie jest obecnie możliwe wyłączenie pewnej liczby cel dla skazanych, których można by było zatrudnić poza terenem Aresztu.

10. Działalność kulturalno - oświatowa i sportowa

Na terenie Aresztu brak jest możliwości uprawiania sportu na powietrzu. Jedyłą

formą aktywności sportowej jaką umożliwiono osadzonemu w Areszcie jest udział w rozgrywkach tenisa stołowego. Oprócz czytelnictwa książek i oglądania programów TV, organizowane są dla osadzonych liczne konkursy. Co miesiąc organizowany jest konkurs na najciekawszą recenzję przeczytanej książki. Raz w tygodniu organizowany jest konkurs w radiowęźle o różnej tematyce np. wiem wszystko, sportowy, historyczny itp. Organizuje się również turnieje szachowe i warcabowe,

W bibliotece centralnej znajduje się obecnie 4253 książek.

Ponadto w Areszcie w 2004 r. odbywały się: cyklicznie spotkania z pracownikiem Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej przy OHP w Bielsku Białej, zajęcia z osobami uzależnionymi od alkoholu i od narkotyków, comiesięczne spotkania z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Białej.

Propagowano przez audycje radiowęźla działania dotyczące profilaktyki w zakresie alkoholizmu i narkomanii.

Prasę osadzeni otrzymują głównie ze zwrotów. Mogą także poszczególne tytuły kupić, po uprzednim zamówieniu, w kantine Aresztu.

Spośród 25 ankietowanych 13 (52 %) stwierdziło, że ma zapewniony dobry i dość dobry dostęp do prasy i książek, 2 (8 %) oceniło sytuację w tym zakresie jako znośną. Jako raczej złą i złą oceniło ją 8 (32 %) ankietowanych. Dwóch osadzonych (8 %) nie miało na ten temat zdania.

W swoich uwagach niektórzy rozmówcy wskazywali na: brak aktualnej prasy docierającej do cel (7), brak możliwości dokonania zakupu prasy w kantine, przestarzały i nieatrakcyjny księgozbiór.

Osadzeni ocenili możliwość korzystania z TV i innych zajęć k.o. oraz sportowych. Sytuację tą 7 (28 %) ankietowanych uznało jako dobrą i dość dobrą 8 (32 %) jako znośną. Jako raczej złą i złą oceniło ją 8 (32 %) ankietowanych, zaś 2 (8 %) osadzonych nie miało na ten temat zdania. Zgłaszano przede wszystkim uwagi dotyczące zbyt ubogiej oferty zajęć KO i sportowych (3), ograniczonego dostępu do świetlicy (4).

11. Posługi religijne

W Areszcie Śledczym w Bielsku Białej realizują posługi religijne przedstawiciele kościoła: Rzymsko - Katolickiego, Zielonoświątkowego, Ewangelicko-Augsburskiego, Adwentystów Dnia 7 oraz Świadców Jehowy.

Areszt podpisał stosowne umowy z przedstawicielami tych wyznań na

wykonywanie posług religijnych.

Msze święte i realizacja innych posług religijnych odbywa się w kaplicy, która jest usytuowana w świetlicy oddziału III. Liczba osadzonych uczestniczących w mszach świętych i spotkaniach religijnych wynosi od 5 do 25. W każdą niedzielę i święta emitowana jest Msza Święta poprzez lokalny radiowęzeł.

Osadzeni, z którymi rozmawiano, wprawdzie nie zgłaszali żadnych utrudnień w korzystaniu z posług religijnych, natomiast zwracano uwagę na to, że kapelan jest na terenie Aresztu zbyt krótko.

12. Podkultura więzienna

Liczbę osadzonych uczestniczących w podkulturze administracja szacuje na 20 - 25 % osadzonych ogółem. Największą negatywną aktywnością wykazywali się młodociani „grypsujący”, którzy w sposób wyjątkowo rygorystyczny przestrzegali zasad obowiązujących w podkulturze więziennej.

Spośród 25 ankietowanych, 20 podało (80 %), że nie należy do podkultury więziennej, 5 (20 %) potwierdziło natomiast taką przynależność. Tylko jeden osadzony zgłosił, że był szykanowany przez osadzonych uczestniczących w podkulturze więziennej. Nie poinformował jednak administracji Aresztu o tym fakcie.

13. Uwagi ogólne i wnioski

W Areszcie Śledczym w Bielsku Białej są generalnie respektowane podstawowe prawa osób pozbawionych wolności.

Porównując obecną sytuację Aresztu z uwagami, które zostały zawarte w Informacji sporządzonej po pobycie pracownika BRPO w sierpniu 1995 r. należy stwierdzić, że w dalszym ciągu nie rozwiązany pozostaje problem poprawy warunków bytowych osadzonych przebywających w tym Areszcie (prawidłowa zabudowa kąpoków sanitarnych, wymiana urządzeń sanitarnych, malowanie cel). Szczególnego znaczenia dla funkcjonowania Aresztu nabiera obecnie potrzeba pilnej wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnej, którą poleca wykonać w swoim protokole Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku Białej. Do ważnych zadań należy: naprawa dachów, zlikwidowanie zagrzybienia cel mieszkalnych oraz zapewnienie odpowiedniej wentylacji cel. Realizacja tak dużego frontu zadań nie może się jednak odbywać bez przekazania na te cele odpowiednich